BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

HANDELINGEN VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

1/2/1999

C 729 Financiën en Begroting

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

ANNALES DES RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION

1/2/1999

C 729 Finances et Budget

Sommaire

Lundi 1 février 1999

COMMISSION DES FINANCES ET DU BUDGET - C 729

Question orale de M. Jef Tavernier au ministre des Finances sur "les opérations de *lease-in* et *lease-out*" (n° 1867) 1

orateurs : MM. **Tavernier**, **Viseur**, ministre des Finances

Question orale de M. Luc Goutry au ministre des Finances sur "l'exemption de la taxe de circulation en raison d'un handicap" (n° 1794) 2

orateurs : MM. **Goutry**, **Viseur**, ministre des Finances

Question orale de M. Rik Daems au ministre des Finances sur "la succession du gouverneur de la Banque nationale et la nomination de quatre nouveaux directeurs" (n° 1890) 3

orateurs : MM. **Daems**, **Viseur**, ministre des Finances

Question orale de M. Luc Goutry au ministre des Finances sur "les conséquences de l'organisation tardive d'un examen de promotion au grade de vérificateur adjoint pour les fonctionnaires néerlandophones" (n° 1866) 4

orateurs : MM. **Goutry**, **Viseur**, ministre des Finances

Interpellation de M. Rik Daems au ministre des Finances sur "l'éventualité d'une augmentation de l'accise sur le gasoil routier" (n° 2221) 6

orateurs : MM. **Daems**, **Viseur**, ministre des Finances, **Olaerts**, **Leterme**

Motions 8

Interpellation de M. Rik Daems au premier ministre sur "le point de vue du gouvernement au sujet des propositions de loi à l'examen concernant les travailleurs frontaliers" (n° 2222)

(La réponse a été donnée par le ministre des Finances) 8

orateurs : MM. **Daems**, **Viseur**, ministre des Finances, **Leterme**, **Olaerts**

Motions 9

Question orale de M. Robert Meureau au ministre des Finances sur "les pratiques frauduleuses commises par des conservateurs des hypothèques" (n° 1896) 10

orateurs : MM. **Meureau**, **Viseur**, ministre des Finances

Question orale de M. Robert Meureau au ministre des Finances sur "le recrutement de nouveaux agents des douanes et accises à l'aéroport de Bierset" (n° 1897) 12

orateurs : MM. **Meureau**, **Viseur**, ministre des Finances

Inhoud

Maandag 1 februari 1999

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN EN DE BEGROTING - C 729

Mondelinge vraag van de heer Jef Tavernier aan de minister van Financiën over "*lease-in-lease-out-operaties*" (nr. 1867) 1

sprekers : de heren **Tavernier**, **Viseur**, minister van Financiën

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Financiën over "de vrijstelling van verkeersbelasting wegens handicap" (nr. 1794) 2

sprekers : de heren **Goutry**, **Viseur**, minister van Financiën

Mondelinge vraag van de heer Rik Daems aan de minister van Financiën over "de opvolging van de gouverneur van de Nationale Bank en de aanstelling van vier nieuwe directeuren" (nr. 1890) 3

sprekers : de heren **Daems**, **Viseur**, minister van Financiën

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Financiën over "de gevolgen van de laattijdige organisatie van een bevorderingsexamen voor Nederlandstalige ambtenaren tot de graad van adjunct-verificateur" (nr. 1866) 4

sprekers : de heren **Goutry**, **Viseur**, minister van Financiën

Interpellatie van de heer Rik Daems tot de minister van Financiën over "de aangekondigde verhoging van de accijns op diesel" (nr. 2221) 6

sprekers : de heren **Daems**, **Viseur**, minister van Financiën, **Olaerts**, **Leterme**

Moties 8

Interpellatie van de heer Rik Daems tot de eerste minister over "het standpunt van de regering ten opzichte van de hangende wetsvoorstellen met betrekking tot de grensarbeiders" (nr. 2222)

(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Financiën) 8

sprekers : de heren **Daems**, **Viseur**, minister van Financiën, **Leterme**, **Olaerts**

Moties 9

Mondelinge vraag van de heer Robert Meureau aan de minister van Financiën over "de frauduleuze praktijken van hypotheekbewaarders" (nr. 1896) 10

sprekers : de heren **Meureau**, **Viseur**, minister van Financiën

Mondelinge vraag van de heer Robert Meureau aan de minister van Financiën over "de aanwerving van nieuwe personeelsleden bij de douane en accijnzen voor de luchthaven van Bierset" (nr. 1897) 12

sprekers : de heren **Meureau**, **Viseur**, minister van Financiën

COMMISSION DES FINANCES ET DU BUDGET

RÉUNION PUBLIQUE DU LUNDI 1 FÉVRIER 1999

PRÉSIDENCE de

M. **Didden**

La séance est ouverte à 14.20 heures.

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN EN DE BEGROTING

OPENBARE VERGADERING VAN MAANDAG 1 FEBRUARI 1999

VOORZITTER :

De heer **Didden**

De vergadering wordt geopend om 14.20 uur.

Mondelinge vraag van de heer Jef Tavernier aan de minister van Financiën over *"lease-in-lease-out-operaties"* (nr. 1867)

Question orale de M. Jef Tavernier au ministre des Finances sur "les opérations de *lease-in* et *lease-out"* (n° 1867)

De **voorzitter** : De heer Jef Tavernier heeft het woord.

De heer **Jef Tavernier**, voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag is van technische aard. Ik heb vastgesteld dat een aantal maanden geleden bepaalde overheden, om de Vlaamse overheid niet te vermelden, voor een vorm van alternatieve financiering van hun gebouwenpatrimonium hebben geopteerd. Het is duidelijk dat niet alleen de particuliere sector maar nu ook de overheidssector proberen om zo goedkoop mogelijk hun gebouwen te financieren. Daarbij wordt gebruikgemaakt van wat men een *lease-in-lease-out-operatie* noemt, via de internationale financiële markten, met name via New-York. Volgens de verklaringen van de betrokken minister is dit een heel voordelige operatie. Blijkbaar zijn er aan die operatie duidelijk een aantal fiscale voordelen gekoppeld.

Een fiscaal voordeel voor de ene betekent een fiscaal verlies voor de andere. Als dus de fiscale voordelen ten koste waren van de Belgische Schatkist dan rijst de vraag of dit wel een goede zaak is voor die Belgische Schatkist.

Naast de vraag wie eigenlijk de lasten heeft gedragen rijst ook de vraag of het hier al dan niet over belastingontwijking gaat.

Als het belastingontwijking is, dan moet daartegen toch worden opgetreden of moeten bepaalde achterpoortjes in de wet worden gesloten. Als het geen belastingontwijking is, dan kan de federale overheid evengoed een dergelijke constructie aanwenden en zie ik niet in waarom de federale overheid ook niet zou overgaan tot een *lease-in-lease-out-operatie*.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Viseur**, minister van Financiën : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de uitdrukking *lease-in-lease-out-operatie* is een begrip dat wordt gehanteerd in de administratie om een financieringstechniek aan te duiden waarbij bepaalde rechten op een onroerend goed eventueel door bemiddeling van een andere vennootschap worden overgedragen aan een buitenlandse investeerder, gevestigd in de Verenigde Staten, en waarbij diezelfde rechten opnieuw door die buitenlandse investeerder aan de oorspronkelijke eigenaar worden overgedragen.

Die uitdrukking als zodanig heeft evenwel geen enkele juridische, boekhoudkundige of fiscale grondslag. Aan de Administratie der directe belastingen worden twee dergelijke financiële verrichtingen voorgelegd met het verzoek een standpunt in te nemen nopens de fiscale gevolgen ervan. Deze verrichtingen maken momenteel het voorwerp uit van een grondig onderzoek. Indien uit het ingestelde onderzoek zou blijken dat er sprake is van belastingontwijking, dan zal de administratie uiteraard tegen deze financieringstechniek optreden. Voor het overige moet ik u wijzen op de bepalingen van artikel 337 van het WIB van 1992 inzake het beroepsgeheim die mij niet in staat stellen om *in concreto* uitleg te verschaffen over de twee voorgelegde verrichtingen.

Cela pose un problème pour tous les pays de l'OCDE. Nous avons même appris l'existence d'une opération - qui ne concerne toutefois pas la Belgique - où le "lease-in/lease-out" avait été proposé par un pays européen à une société américaine. Cette dernière avait elle-même proposé l'opération à une firme japonaise.

Grâce à cette opération, chaque société profitait ainsi d'une diminution d'impôt. Cela démontre bien que le phénomène de la mondialisation fiscale est à nos portes et que tous les pays ont intérêt à se concerter en la matière s'ils ne veulent pas s'appauvrir. Dans le cas que je vous ai cité, ce sont les trésors américain et japonais qui se sont appauvris.

De **voorzitter** : De heer Jef Tavernier heeft het woord.

De heer **Jef Tavernier** (ECOLO-AGALEV) : Mijnheer de minister, het verwondert mij toch wel enigszins dat de administratie op dit ogenblik nog bezig is met het bestuderen van deze

constructie. Immers, als ik mij niet vergis, dan werd dit reeds een half jaar geleden door de Vlaamse minister van Begroting vrij openlijk verklaard. De minister deelde mee dat er een fiscaal voordeel was van 366 miljoen frank. Er waren 26 miljoen frank kosten aan verbonden. Dat is niet niks. Het is dus de Belgische, de Amerikaanse of de Japanse Schatkist die deze kosten draagt. Het is belangrijk te weten wanneer u of uw administratie een beoordeling van deze zaak zullen geven. Immers, niets belet anderen, onder meer de gemeenten en provincies, om, eens die techniek gekend, deze ook toe te passen.

Wanneer zullen wij dus, zonder een uitspraak over de concrete gevallen, een antwoord krijgen in verband met de techniek ?

M. **Viseur**, ministre : Monsieur Tavernier, au vu des deux dossiers qui sont actuellement examinés par l'administration, on comprend qu'une telle opération n'est possible que du fait que c'est le trésor étranger qui est lésé. Le trésor belge n'aurait donc pas à en souffrir.

Cependant, nous sommes circonspects à ce sujet, notamment à cause de l'opération carrousel dont je vous ai parlé. Si le trésor américain a été victime de l'opération cette fois-ci, cette opération peut fort bien se reproduire et léser un pays européen.

Dès lors, nous poursuivons deux objectifs dans ce domaine.

Premièrement, nous voulons assurer une sécurité juridique absolue aux pouvoirs publics en les informant s'ils peuvent ou non utiliser un tel système.

Deuxièmement, nous voulons imposer des obligations sur le plan de la morale financière internationale. La question se pose donc de savoir si nous pouvons procurer des avantages aux pouvoirs publics belges en leur permettant de profiter d'un système dans lequel une autre puissance économique est perdante. Il s'agit bien sûr ici de pays économiquement développés puisque ce système n'est pratiqué que par ces pays-là. Une question de morale se pose donc. On a souvent l'habitude de dire que la morale est tout à fait exempte des rapports entre les Etats mais, pour ma part, je suis réticent à l'idée que nos pouvoirs publics puissent s'enrichir au détriment du trésor américain car ce serait revenir à la loi de la jungle.

Actuellement, nous examinons la situation, mais la décision ne sera pas facile à prendre car les montants en question sont parfois inférieurs aux bénéfices que les pouvoirs publics pourraient tirer d'une pareille opération.

De heer **Jef Tavernier** (ECOLO-AGALEV) : Wanneer zou het onderzoek beëindigd zijn ?

M. **Viseur**, ministre : Pour les raisons de sécurité juridique que je vous indiquais, il est opportun que nous puissions achever l'étude dans le courant de ce premier trimestre. C'est une étude délicate car elle nécessite le recours à des notions de droit fiscal des pays concernés. J'ai entendu parler d'une opération Europe/Etats-Unis/Japon. Nous devons d'abord nous assurer que c'est faisable, car cela requiert une structure et une construction juridiques extrêmement lourdes. Pour une des sociétés, par exemple, le contrat qui nous est soumis comporte plus de soixante pages et est applicable en droit américain. Nous avons déjà des difficultés à trouver des spécialistes en droit fiscal belge... Vous pouvez imaginer la complexité du travail consistant à établir des comparaisons avec le droit fiscal américain !

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Financiën over "de vrijstelling van verkeersbelasting wegens handicap" (nr. 1794)

Question orale de M. Luc Goutry au ministre des Finances sur "l'exemption de la taxe de circulation en raison d'un handicap" (n° 1794)

De **voorzitter** : De heer Luc Goutry heeft het woord.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijn vraag gaat over een aangelegenheid die op het eerste gezicht toehoort aan de staatssecretaris bevoegd voor het gehandicaptenbeleid. Ze heeft echter ook betrekking op de reglementering van de belastingdiensten. Een van de regels bepaalt dat personen met een zware fysieke handicap in bepaalde omstandigheden een vrijstelling van verkeersbelasting kunnen krijgen. Het gaat om een niet onaanzienlijk bedrag. Bovendien zijn ze vrijgesteld van het betalen van BTW. Rekening houdend met de BTW op de aanschaf van een nieuwe wagen gaat het dus om een groot voordeel.

De huidige reglementering bepaalt dat het moet gaan om personen die aan de onderste ledematen een handicap van minstens 50% moeten hebben. Men gaat ervan uit dat deze personen zich niet voldoende kunnen bewegen en geen gebruik kunnen maken van andere vervoermiddelen dan het persoonlijk vervoer. Zij worden dan ook fiscaal begunstigd. Ik heb echter ook verhalen gehoord van personen met een zware mentale handicap die niet in staat zijn zich met het openbaar vervoer te verplaatsen ondanks het feit dat ze geen fysieke handicap hebben. Onlangs heeft de moeder van een zwaar autistische zoon, die geconfronteerd met een publiek soms agressief overkomt, haar beklag gemaakt over het feit dat ze bijna verplicht is een personenwagen aan te schaffen terwijl ze niet geniet van de fiscale voordelen die wel gelden voor personen met een fysieke handicap.

Naar aanleiding van een begrotinsbespreking heb ik hierover een vraag gesteld aan staatssecretaris Peeters. Hij antwoordde mij dat hij bereid was over een eventuele uitbreiding van de categorieën na te denken. Hij zegde toen dat hij echter onbevoegd is aangezien het om een fiscale maatregel gaat.

Ik vraag de minister dan ook of hij bereid is na te gaan of dit fiscaal voordeel in welbepaalde gevallen kan worden uitgebreid naar personen die duidelijk kunnen aantonen dat ze tengevolge van een mentale handicap niet in staat zijn gebruik te maken van het openbaar vervoer.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Viseur**, minister van Financiën : Mijnheer de voorzitter, in de wetsbepalingen die de vrijstelling van verkeersbelasting voor gehandicapten regelen, laat de nauwkeurige omschrijving van het begrip gebrekkige geen twijfel bestaan over de bedoeling van de wetgever bij het instellen van deze vrijstellingen. Het is duidelijk dat juist die gebreken werden beoogd die betrekking hebben op de anatomische voortbewegingsorganen in de restrictieve betekenis van het woord. Hierbij werden alle andere aandoeningen die in min of meerdere mate de mobiliteit van de betrokkene aantasten, uitgesloten.

De in aanmerking genomen criteria zijn het resultaat van grondige studies door de bevoegde diensten van Financiën, na raadpleging van de administratieve gezondheidsdienst en rekening houdende met de bezorgdheid de belangen van de personen in kwestie te behartigen zonder aan de rechtvaardigheid van de belasting te tornen.

Inzake BTW moet bovendien rekening worden gehouden met de Europese reglementering, inzonderheid de artikelen 12, lid 3 en 28, lid 2, van de Zesde

Richtlijn, zoals gewijzigd bij richtlijn 91/77/EEG die het invoeren van een nieuwe vrijstelling met recht op teruggave van de voorbelasting of de uitbreiding van een bestaand stelsel uitsluiten.

Deze criteria voor ogen houdend, kan momenteel dan ook niet worden ingegaan op de vraag tot uitbreiding van de voormelde vrijstelling tot de personen die een zware invaliditeitsgraad hebben, te wijten aan een mentale handicap die geen rechtstreeks verband heeft met de armen of de benen.

De **voorzitter** : De heer Luc Goutry heeft het woord.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Wij kennen elkaar lang genoeg. Ik weet dat dergelijke sociale problemen u bekommeren. Het blijft onlogisch dat de regeling enkel geldt voor fysiek gehandicapten, terwijl in volkomen vergelijkbare omstandigheden mentaal gehandicapten hiervoor niet in aanmerking komen. Ik overweeg terzake een wetsvoorstel in te dienen ten einde het debat aan te wakkeren. Vanuit het oogpunt van het gelijkheidsprincipe meen ik dat dit verantwoord is.

Le **président** : La parole est au ministre.

M. **Viseur**, ministre : Monsieur le président, ce que vient de dire M. Goutry est tout à fait exact. Il faut que nous poussions la réflexion plus avant afin de prendre en compte une série de handicaps qui n'étaient pas à l'origine du texte légal ni des directives de la Communauté européenne. Le problème mérite d'être posé.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Rik Daems aan de minister van Financiën over "de opvolging van de gouverneur van de Nationale Bank en de aanstelling van vier nieuwe directeuren" (nr. 1890)

Question orale de M. Rik Daems au ministre des Finances sur "la succession du gouverneur de la Banque nationale et la nomination de quatre nouveaux directeurs" (n° 1890)

De **voorzitter** : De heer Rik Daems heeft het woord.

De heer **Rik Daems** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag zal kort zijn, maar ik hoop dat het antwoord des te preciezer zal zijn. Wij hebben besloten niet in plenaire vergadering op de nieuwe benoemingen in de Nationale Bank in te gaan. De eerste minister zou ons immers een afdoend antwoord geven om de beweegredenen toe te lichten om uitgerekend deze mensen te benoemen.

Als wij in de media de verslaggeving over deze aanstellingen bekijken, kan men niet anders dan zich verbazen. Niet het feit dat de heer Verplaetse wordt vervangen is verwonderlijk - hoewel zijn mandaat ook zou kunnen zijn verlengd, want met hem is alles mogelijk - maar wel het feit dat het directiecomité werd uitgebreid van zeven naar acht leden. Klopt het overigens dat de heer Verplaetse zijn bureau in de Nationale Bank zou behouden ? Hoewel ik daartegen geen bezwaar heb, is het niet oninteressant dit te weten. Er is evenwel geen enkele reden voor een uitbreiding van het directiecomité. Het komt mij voor dat wij hier te maken hebben met een mooie partijpolitieke "benoemingscarrousel". Is het nodig dit directiecomité nog uit te breiden, terwijl een belangrijk gedeelte van de bevoegdheid van de Nationale Bank niet meer door haar maar door een Europese Centrale Bank zal worden uitgevoerd ?

Welke criteria hebben geleid tot de keuze van de betrokken personen ? Ik wens uiteraard geen afbreuk te doen aan de kwaliteiten van de personen die werden benoemd. De regering kon zich immers niet permitteren volslagen onbenullen in het directiecomité van de Nationale Bank op te nemen. Soms krijgen wij de indruk dat de Nationale Bank begint te lijken op een corporatie van oud-kabinetschefs van de huidige meerderheid. In een gesprek over een objectieve evaluatie van partijprogramma's was iedereen het erover eens dat deze benoemingen niet langer kunnen worden aanvaard in de Nationale Bank. Dit is een bewijs dat het slecht is gesteld met het imago van de Nationale Bank, maar dit heeft uiteraard niets te maken met de objectieve criteria die eventueel werden gebruikt voor het aanstellen van de betrokken personen.

De *Financial Times*, toch niet de eerste de beste krant, schrijft over onze Nationale Bank en over de manier van benoemen : *"rotten to the core"*, rot tot op het bot. Het is niet prettig dit te moeten lezen in een gerenommeerd internationaal blad. Ik kan u verzekeren dat ik de schrijver van het bewuste artikel niets heb ingefluisterd.

Mijn vragen aan de minister zijn duidelijk : op basis van welke criteria werden de kandidaten geselecteerd ? Heeft men kandidaten laten voorstellen en op basis van welke criteria werden zij vergeleken ? Mijn vragen zijn niet persoonlijk bedoeld, maar wij moeten over dit onderwerp van gedachten kunnen wisselen. Waarom kan de persoon die thans vice-gouverneur wordt en ongetwijfeld over kwaliteiten beschikt, een blitscarrière maken ? Wat is de objectieve reden hiervoor ? Dit mag niet als een persoonlijke afrekening worden beschouwd. Indien er inderdaad een objectieve reden bestaat, zal ik mij graag akkoord verklaren met deze benoeming. De betrokken persoon is nauwelijks enkele jaren actief in de Nationale Bank. Eerst werd hij benoemd in de nieuw gecreëerde functie van secretaris van het directiecomité en vervolgens tot secretaris-generaal. Thans wordt deze functie opnieuw afgeschaft. Men mag deze instelling toch niet vergelijken met een adviesraad van een van de kleine gemeenten van België. Integendeel, deze instelling bepaalt mee het imago van ons land. Welke criteria werden gehanteerd om een secretariaat op te richten en het daarna opnieuw af te schaffen ? Welke criteria werden gehanteerd bij de benoeming van een achtste directeur ? Indien hierbij overwegingen van partijpolitieke aard betrokken zijn, zou de minister van Justitie er goed aan doen dit meteen toe te geven. In dit geval is het antwoord op deze vraag eenvoudig en hoef ik in de vergadering over het doorlichten van partijprogramma's de Nationale Bank niet meer te verdedigen als een van de instellingen die hiervoor in aanmerking komen. Het is toch ondenkbaar dat ik dit standpunt blijf verdedigen, terwijl de *Financial Times* en de leden van SP en CVP mij tegenspreken door te verklaren dat de Nationale Bank niet geloofwaardig meer is.

Ik herhaal dat ik met deze vraag niet de bedoeling heb sommige personen in een verkeerd daglicht te stellen. Ik vraag mij alleen af of zij wel over de geschikte kwaliteiten beschikken voor het vervullen van deze functies en of er eventueel geen andere personen in aanmerking kwamen voor een benoeming.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Viseur**, minister van Financiën : Mijnheer de voorzitter, bij de voorstellen van directeurs die de Regentenraad formuleert aan de minister van Financiën is de Regentenraad, met uitzondering van het

taalevenwicht, aan geen enkele verplichting en wettelijke of regelgevende vereiste onderworpen. In tegenstelling tot hetgeen in uw vraag is vermeld, heeft de Regentenraad geen enkele bevoegdheid om de gouverneur voor te stellen. Hij wordt door de Koning gekozen op voordracht van de minister van Financiën.

De Regentenraad is een orgaan dat is samengesteld uit vooraanstaande personaliteiten die de verscheidene taken van ons economisch en maatschappelijk leven vertegenwoordigen. Bijgevolg is het helemaal niet verwonderlijk dat de voorstellen van directeurs deze verscheidenheid weerspiegelen. Hieraan wil ik toevoegen dat de door deze kandidaten uitgeoefende functie uitzonderlijke kwaliteiten vereist, zoals dat ook het geval is in de directiecomités van grote financiële instellingen. Naast deze verscheidenheid inzake strekkingen en profielen vertonen de voorgedragen kandidaten gemeenschappelijke kenmerken die volgens mij belangrijk zijn in het geval van de binnen de bank in te vullen betrekkingen. In de eerste plaats blijkt uit de respectievelijke beroepsloopbanen van de voorgedragen kandidaten dat zij allen niet enkel over sterke technische kwalificaties beschikken maar ook een uitgesproken interesse vertonen voor de publieke zaak en het algemene belang. Welnu, dat aspect is in dit geval belangrijk. Een degelijke technische bekwaamheid is inderdaad niet voldoende om te dingen naar een directiefunctie binnen een centrale bank. Het lijkt mij onontbeerlijk dat degenen die deze functie uitoefenen een zeer sterke belangstelling vertonen voor de publieke zaak. Dat is precies wat de loopbaan van elk van de voorgedragen kandidaten voldoende bewijst. Het feit dat sommige van deze kandidaten op een bepaald ogenblik in hun loopbaan deel hebben uitgemaakt van een of verscheidene ministeriële kabinetten met economische of financiële bevoegdheid mag volgens mij in geen enkel geval worden beschouwd als een te betwisten element, integendeel.

Het is inderdaad helemaal niet verbazingwekkend dat personen met een beroepsloopbaan zoals ik daarnet heb vermeld, enkele jaren van hun leven wensten te wijden aan wat volgens mij een van de rijkste ervaringen inzake openbaar beheer is.

Ma brève pratique de la Banque me permet de vous signaler que même s'ils ont quitté des cabinets ministériels pour occuper cette fonction, les membres du comité de direction de la Banque adoptent une attitude qui n'est ni inféodée ni reliée à un parti politique. Ils agissent presque immédiatement dans l'intérêt de la Banque. Vous savez comme moi, monsieur Daems, qu'il y en a certains qui ont des couleurs politiques assez éloignées de la mienne. Ils ont toutefois un degré élevé de dévouement à la chose publique. Je considère qu'il s'agit là d'un avantage dont peut être fière la Belgique car à travers les vicissitudes politiques, la Banque nationale tient une ligne extrêmement solide et reconnue par les autres banques centrales européennes.

De **voorzitter** : Vóór uw repliek, mijnheer Daems, wens ik erop te wijzen dat de gouverneur van de Nationale Bank op 23 februari zijn toelichting komt geven bij het jaarverslag. Dat is misschien een gelegenheid om deze materie desgevallend aan de orde de brengen.

De heer Rik Daems heeft het woord.

De heer **Rik Daems** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik zal met veel plezier de neer Verplaetse uitwuiven. Ik zal persoonlijk - ik zeg dit voor het verslag - spijt hebben dat "nonkel Fons" weggaat. Hij is een charmant heerschap.

De **voorzitter** : U kunt bij de minister pleiten voor een verlenging van zijn mandaat.

De heer **Rik Daems** (VLD) : Dat zou ik niet doen, want daarvoor is hij te gevaarlijk. Ik heb hem gekend toen ik nog kabinetsmedewerker was, als lid van de zogenaamde werkgroepen-Verplaetse. Als hij in een werkgroep aan zijn "bles" begon te frunniken, was men gerold, maar dat besefte men natuurlijk pas achteraf.

Collega's, in een kabinet werken hoeft geen nadeel te zijn, maar het hoeft ook geen voordeel te zijn. In die context komt de manier waarop deze benoemingen zijn gebeurd wel wat vreemd over. U zegt, mijnheer de minister, dat de Regentenraad een weerspiegeling is van de maatschappij. Volgens mij is de Regentenraad de weerspiegeling van een stuk van de maatschappij. Wie daarvan deel uitmaakt, vertegenwoordigt natuurlijk wel wat. In zekere zin ben ik tevreden met uw antwoord omdat u duidelijk aangeeft dat een aantal maatschappelijke evenwichten worden nagestreefd, onder meer bij de aanduiding van het directiecomité van de Nationale Bank. Los van het feit of ik het met deze keuze eens ben of niet, maar gesteld dat ik er zou kunnen mee leven, zeg ik u in alle eerlijkheid dat een deel van de maatschappij op een bijzonder grove manier onrecht wordt aangedaan. De wijze waarop op dit ogenblik de Nationale Bank is samengesteld, houdt op geen enkel ogenblik rekening met andere maatschappelijke gevoelsovertuigingen dan deze van degenen die vandaag toevallig de meerderheid uitmaken. Ik vind dit betreurenswaardig, te meer omdat de minister zelf beweert dat dit één van de argumentaties is. Naar mijn gevoelen mag deze argumentatie wel meespelen, maar mag ze niet de enige argumentatie zijn. In die context vind ik het wat bedroevend dat men zegt dat de Regentenraad een weerspiegeling is van de maatschappij en dat daardoor de Nationale Bank in het algemeen en vooral de leiding ervan, zijnde de directeurs en de gouverneur, eveneens een weerspiegeling van de maatschappij moet zijn. Ik stel vast dat de Nationale Bank vandaag slechts 40, 45, of 50% van de maatschappij vertegenwoordigt. Dat is niet fair en u weet dat.

Mijnheer de voorzitter, collega's, het is mij niet om personen te doen, maar één ding wil ik toch nog aan dit betoog toevoegen : in dit land is altijd de gulden regel gevolgd dat, los van meerderheid of oppositie, bepaalde maatschappelijke evenwichten worden nagestreefd. Als dit de beweegreden van de regering is, is de minister terzake niet correct.

Men moet ophouden met dit soort redeneringen over maatschappelijke strekkingen. Dan zouden de onevenwichten die we vandaag kennen niet langer kunnen bestaan. In andere gremia zal dit onderwerp misschien in de nabije toekomst nog wel worden aangekaart.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Financiën over "de gevolgen van de laattijdige organisatie van een bevorderingsexamen voor Nederlandstalige ambtenaren tot de graad van adjunct-verificateur" (nr. 1866)

Question orale de M. Luc Goutry au ministre des Finances sur "les conséquences de l'organisation tardive d'un examen de promotion au grade de vérificateur adjoint pour les fonctionnaires néerlandophones" (n° 1866)

De **voorzitter** : De heer Luc Goutry heeft het woord.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit lijkt op het eerste gezicht een *fait*

divers, hoewel het een zaak is die verscheidene ambtenaren raakt. Wat vooral verontrustend is, is het feit dat ikzelf en ook de betrokkenen al een paar keer hebben geprobeerd hierover rechtstreeks te corresponderen om wat uitleg te verkrijgen, maar daarin niet op afdoende wijze zijn geslaagd.

Mijnheer de minister, de probleemstelling is vrij eenvoudig. Destijds was aangekondigd dat in 1994 een Nederlandstalig examen zou worden georganiseerd voor de bevordering tot de graad van adjunct-verificateur. Heel wat Nederlandstalige kandidaten kwamen daarvoor in aanmerking en hadden zich op dit examen voorbereid, maar om onduidelijke redenen - ik kan het niet anders noemen, want ik krijg er geen uitleg over - kon het examen pas doorgaan in februari 1995 en niet in 1994 zoals gepland. De uitslag van het examen was pas bekend in september 1995. Dit is belangrijk, omdat ondertussen het statuut dermate werd gewijzigd dat een aantal belangrijke voordelen van de hervorming van de loopbanen - volgens het koninklijk besluit van 10 juli 1996 - alleen betrekking hebben op ambtenaren die in de graad van adjunct-verificateur waren benoemd op 1 juli 1995.

Zij die op 1 juli 1995 werden benoemd tot adjunct-verificateur, werden ambtshalve bevorderd tot een nieuwe graad met behoud van hun anciënniteit. Een aantal personen dacht in 1994 examens te kunnen afleggen en, zoals hun collega's, hun anciënniteit te behouden. Aldus zouden zij geen nadeel ondervinden wat hun loopbaan betreft. Buiten hun wil om konden zij echter slechts in 1995 aan de examens deelnemen. De resultaten ervan werden pas na 1 juli 1995 bekend, datum waarna geen rekening meer kon worden gehouden met de anciënniteit.

Mijnheer de minister, werd de organisatie van dat examen uitgesteld om het aantal gerechtigden op de overgangsmaatregelen te beperken ? Gaat het om een administratieve nalatigheid ?

Deed hetzelfde probleem zich ook voor bij Franstalige ambtenaren ? Inderdaad, het verontrust mij dat dit feit zich slechts voordeed met betrekking tot de examens voor de Nederlandstaligen.

Hoeveel ambtenaren werden hierdoor rechtstreeks of onrechtstreeks benadeeld ?

Ten slotte, mijnheer de minister, vernam ik graag of maatregelen werden genomen om een dergelijke ongelijke behandeling ongedaan te maken ? Zal er een rechtzetting plaatsvinden voor degenen die het slachtoffer werden van een administratieve onzorgvuldigheid, waardoor het examen waaraan zij moesten deelnemen te laat werd georganiseerd ?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Viseur**, minister van Financiën : Mijnheer de voorzitter, bij het ministerie van Financiën werden de nieuwe loopbanen voor de niveaus 2+, 2, 3 en 4 ingevoerd met ingang van 1 juli 1995, bij koninklijk besluit van 6 juli 1996 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 oktober 1971 tot vaststelling van het organiek reglement van het ministerie van Financiën en van de bijzondere bepalingen die voorzien in de uitvoering van het statuut van het rijkspersoneel en ter vereenvoudiging van de loopbaan van sommige ambtenaren van het ministerie van Financiën, behorende tot de niveaus 2+, 2, 3 en 4.

De invoeringsdatum van deze nieuwe loopbanen diende, zoals bepaald onder de departementen, te worden vastgelegd op de eerste dag van de maand volgend op de publicatie van het koninklijk besluit betreffende de personeelsformatie die de betrekkingen van deze nieuwe loopbanen bevatte. *In casu* voor het ministerie van Financiën werd het koninklijk besluit van 7 april 1995 tot vaststelling van de personeelsformatie gepubliceerd in het Belgische Staatsblad van 30 juni 1995.

Ik meen dat het nuttig is erop te wijzen dat bij de totstandkoming van dergelijke teksten, het praktisch onmogelijk is vooraf te weten wanneer de besluiten zullen worden ondertekend en aldus van kracht zullen zijn.

In dergelijke omstandigheden is het ondenkbaar dat er bij de totstandkoming van deze teksten rekening wordt gehouden met het eventueel aantal laureaten van bepaalde examens om de budgettaire kosten te beperken.

Bij het departement van Financiën is het de gewoonte dat examens die toegang geven tot eenzelfde graad en ten behoeve van een administratie steeds gelijktijdig worden georganiseerd. *In casu* werden het bevorderingsexamen tot de graad van adjunct-verificateur en het examen voor overgang tot de graad van adjunct-verificateur tegelijkertijd georganiseerd voor de Nederlandstalige, de Franstalige en de Duitstalige ambtenaren van de Administratie der directe belastingen. Omdat de deliberatie over de algemene proef van het bevorderingsexamen pas heeft kunnen plaatsvinden op 17 januari 1995 in de plaats van in november 1994 heeft de organisatie van deze examens twee maanden vertraging opgelopen.

143 Nederlandstaligen, 130 Franstaligen en 1 Duitstalige slaagden voor het bevorderingsexamen tot de graad van adjunct-verificateur.

De spreker beweert dat het departement zijn ambtenaren ongelijk zou hebben behandeld. Ik ontken dit met klem. Al de ambtenaren die op 1 juli 1995 titularis waren van de graad van adjunct-verificateur werden tot verificateur benoemd en konden bijgevolg genieten van de overgangsmaatregelen die de ambtshalve benoeming begeleiden. De ambtenaren die na deze datum op eigen vraag tot verificateur werden benoemd genieten ten volle van al de voordelen die deze nieuwe loopbaan biedt, zoals een weddeverhoging die varieert van 90 000 tot 115 000 frank na het bereiken van 9 jaar graadanciënniteit.

Personeelsleden bevorderen vooraleer ze de statutaire voorwaarden vervullen gaat in tegen alle principes van behoorlijk bestuur en is een laakbare praktijk. Het voorstel waarbij anciënniteit verworven in niveau 2 geldt als anciënniteit in niveau 2+ zou afbreuk doen aan het onderscheid tussen beide niveaus en het nut van het bestaan van deze niveaus in vraag stellen.

De **voorzitter** : De heer Luc Goutry heeft het woord.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik heb met aandacht geluisterd naar het antwoord van de minister. Alhoewel ik zijn standpunt kan volgen, herhaal ik dat het examen dat was aangekondigd voor november 1994 slechts in januari 1995 heeft plaatsgevonden. Bovendien werden de betrokkenen slechts in september 1995 op de hoogte gesteld van het resultaat zodat ze de datum van 1 juli hadden overschreden.

Mijnheer de minister, dit is wèl een voorbeeld van ongelijke behandeling. De betrokken personeelsleden hadden zich in orde willen stellen en waren ingeschreven voor het examen. Ze zijn niet verantwoordelijk voor enerzijds, de laattijdige organisatie van het examen en anderzijds, de laattijdige bekendmaking van de resultaten. Daarom verwondert het mij dat de administratie er niet in slaagt deze zaak via overgangsbepalingen te regelen. Het gaat over een beperkt aantal mensen die werkelijk onrechtvaardig behandeld zijn ten opzichte van andere collega's. Dat is mijn conclusie. Wat mij stoort, is dat ik uw diensten hierop reeds herhaalde malen heb gewezen.

Ik heb voortdurend getracht hierover te corresponderen met uw administratieve diensten om hen uitleg te vragen. Ik krijg steeds hetzelfde ontwijkende antwoord, met name dat alles in orde is en dat er geen problemen zijn. De dossiers tonen echter duidelijk aan dat er wel een probleem is. Het is dus moeilijk om de mensen tevreden te stellen met deze uitleg en ik vrees dat dit hun grieven niet zal matigen.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Interpellatie van de heer Rik Daems tot de minister van Financiën over "de aangekondigde verhoging van de accijns op diesel" (nr. 2221)

Interpellation de M. Rik Daems au ministre des Finances sur "l'éventualité d'une augmentation de l'accise sur le gasoil routier" (n° 2221)

De **voorzitter** : De heer Rik Daems heeft het woord.

De heer **Rik Daems** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, u hebt mij erop gewezen dat u over een mogelijke verhoging van de accijns op diesel, alleen in de pers iets hebt gehoord. Wij zijn er dus als de pinken bij om te vragen of de pers gelijk heeft of niet. De minister zou plannen hebben om de accijns op diesel te verhogen, in een eerste fase met één frank per liter. In dezelfde artikels wordt verteld dat de minister deze belastingverhoging zou zien als een instrument in de strijd tegen de mobiliteitsproblemen. De meeropbrengst zou worden gebruikt voor de mobiliteit.

Mijnheer de minister, we hoeven hierover niet lang te praten. Overweegt u een dergelijk initiatief te nemen voor het einde van de legislatuur ? Dit initiatief heeft betrekking op de accijnzen en kan dus eenzijdig worden genomen. Het parlement kan daar achteraf wel tegen stemmen, maar rechtstreeks kunnen wij er weinig aan doen. Wij kunnen de regering deze bevoegdheid alleen ontnemen als iemand een wetsvoorstel indient. Dat zou verregaand zijn, maar u begrijpt wel dat ik zo ver zou durven gaan. De hamvraag blijft echter of de minister overweegt om dit te doen voor het einde van de legislatuur. Als dat het geval zou zijn, is dat dan een persoonlijk initiatief of zal men hierover binnen de regering overleggen ? Is dit gebaseerd op een wetenschappelijke studie van de effecten op de mobiliteit ? Naar mijn mening zal een accijnsverhoging van één frank per liter niet veel invloed hebben op de mobiliteit. Ook voor het milieu is dit niet de meest verstandige maatregel. Diesel is immers een brandstof die minder milieuvervuilend is dan andere. In die context is de enige argumentatie hiervoor deze die we al zo vaak hebben gehoord, met name dat men meer geld nodig heeft en men dat zoekt via een belastingverhoging. Mijnheer de minister, overweegt u deze stap ? Zal dit er komen voor het einde van de legislatuur ? Zo ja, is het een persoonlijk initiatief ? Waarop is dit gebaseerd ?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Viseur**, minister van Financiën : Mijnheer Daems, ik ben inderdaad voorstander van het onderzoeken van de verschillende mogelijkheden die een oplossing kunnen bieden voor het mobiliteitsprobleem in het globale kader van een echt mobiliteitsbeleid. Mijn collega van Vervoer, minister Daerden, lanceerde het idee om vijf rondetafelconferenties te organiseren waar verschillende aspecten van de mobiliteit zullen worden onderzocht. Ik ben van mening dat, al is de fiscaliteit ver van het enige onderdeel van een mobiliteitsbeleid, dit wel het belangrijkste is om iedereen aangepast, comfortabel, snel en efficiënt openbaar vervoer aan te bieden. Zo toont bijvoorbeeld het succes van de Thalys aan dat wanneer deze voorwaarden zijn vervuld, de consument voor het openbaar vervoer opteert. Niets kan echter worden gedaan zonder een fiscaal beleid dat zowel belastingen als fiscale uitgaven omvat, zoals voordelen voor de gebruiker van het openbaar vervoer.

Mijn voorganger had destijds voor de fiscale aspecten terzake reeds een aantal voorstellen uitgewerkt. Sommige van die voorstellen zijn reeds in de Ministerraad ter sprake gebracht, terwijl dit voor andere weldra zal gebeuren. Die voorstellen die in een langeretermijnvisie van het mobiliteitsbeleid moeten passen, hebben hoofdzakelijk een drievoudige doelstelling.

Ten eerste, het gebruik van het openbaar vervoer stimuleren: totale vrijstelling in de personenbelasting voor de tegemoetkoming van de werkgever in de kostprijs van het abonnement voor het openbaar vervoer van de woonplaats naar de plaats van de tewerkstelling; vrijstelling in de personenbelasting voor de kosten van de belastingplichtige om zijn wagen dagelijks op een parking buiten het centrum te plaatsen; verhoging van de bedragen die vrijgesteld zijn van accijnzen op dieselbrandstof voor de openbare vervoermaatschappijen over de weg, alsook voor de privé-vennootschappen die voor hun werknemer een dergelijk vervoer organiseren.

Ten tweede, een rationeler en meer milieubewust gebruik van de weg: verlaging van de belasting op de inverkeersstelling en aanpassing van de bedragen van deze belasting voor nieuwe en tweedehandswagens, eventueel gecompenseerd door een stijging van de accijnzen op brandstoffen; verlaging van de accijnscompenserende belasting, gecompenseerd via een stijging van de accijnzen op diesel: een budgettaire neutrale hervorming van de schaal van de verkeersbelastingen om beter rekening te houden met de eigen kenmerken van elk voertuig inzake vermogen, milieu en veiligheid. Verder zijn maatregelen ter bevordering van het gebruik van LPG gepland.

Ten derde, het bevorderen van de mobiliteit, de invoering van het fiscaal in aanmerking nemen van de kosten voor een studentenkot wanneer de woonplaats van het gezin zich op een afstand van meer dan 30 km van de onderwijsinstelling bevindt; vermindering van de registratierechten bij de aankoop van een nieuwe woning door degenen die willen verhuizen om zich dichter bij hun plaats van tewerkstelling te vestigen.

Meer in het bijzonder wat de mogelijke accijnsverhoging tot diesel betreft, dient eraan te worden herinnerd dat in 1996 de accijnscompenserende belasting op dieselvoertuigen werd ingevoerd onder meer omdat er geen voldoende manoeuvreerruimte was om de dieselprijs in België te verhogen. De in België gehanteerde prijzen waren inderdaad sterk gelijk aan de door de buurlanden toegepaste prijzen. Momenteel kost één liter diesel aan de pomp 23,17 frank per liter in België, tegen 25,39 frank per liter in Frankrijk en 25,44 frank per liter in Nederland. Onze prijs is echter hoger dan de prijs van 22,62 frank per liter die wordt gehanteerd in Duitsland en in het Groothertogdom Luxemburg waar de prijs per liter 19,70 frank bedraagt.

Wat de dieselprijs betreft, staat België op de zesde plaats in het Europa van de 15 lidstaten.

Daarom overweeg ik een geleidelijke vermindering of zelfs een afschaffing van de accijnscompenserende belasting voor te stellen, die door een verhoging van de accijnzen op diesel zou worden gecompenseerd. Reeds enkele jaren is het dieselverbruik pijlsnel gestegen, terwijl het verbruik van benzine met lood of loodvrije benzine voortdurend

daalt. Deze trend kan enkel worden verklaard door de duidelijk voordelige prijs van deze motorbrandstof. Het niet verantwoord fiscaal voordeel ten gunste van personen die rijden met dieselvoertuigen moet volgens mij worden verminderd of afgeschaft.

Een verhoging met 1 frank, accijnzen plus BTW, van de dieselprijs aan de pomp zou ongeveer 5,5 miljard frank per jaar opbrengen. Hierdoor kan de accijnscompenserende belasting met de helft worden verminderd en wordt het mogelijk enkele honderden miljoenen vrij te maken voor fiscale uitgaven, zoals bijvoorbeeld een verlaging van de accijnzen op het openbaar vervoer.

Je soumettrai un plan limité, mais qui ira dans ce sens, à l'occasion du débat entourant le contrôle budgétaire. Il s'agit d'une initiative personnelle et d'une contribution dans le cadre d'un réaménagement de la fiscalité en la matière. La crédibilité d'une pareille démarche réside dans son caractère neutre. On pourrait simplement en faire une démarche budgétaire pour s'aligner sur les pays voisins et augmenter les recettes de l'Etat.

La gravité des problèmes de mobilité est telle que nous devons - c'est un plan à long terme, qui ne se réalisera pas sous ce gouvernement - nous préoccuper d'adapter notre fiscalité et de répondre aux besoins de la société.

Cette réflexion n'est pas uniquement belge. Lorsque nous nous rencontrons entre ministres des Finances, nous avons tous la même préoccupation et la même volonté de contribuer, par la fiscalité, à une amélioration de la mobilité.

Des comparaisons ont été faites et notre pays se trouve à la quatorzième place en ce qui concerne le rapport entre l'ensemble de la fiscalité automobile et le PIB. Il ne serait pas crédible pour l'opinion que nous augmentions cette fiscalité si nous n'offrions pas parallèlement aux citoyens une véritable amélioration et un véritable choix. Il est donc impossible à ce stade de la législature de faire un plan ambitieux qui couvre la totalité du problème.

Si je pouvais obtenir que nous n'encouragions pas la consommation abusive de diesel et que nous diminuions la taxe compensatoire moyennant une augmentation limitée de 1 franc du diesel à la pompe, nous aurions fait un petit pas dans la bonne direction.

De **voorzitter** : De heer Rik Daems heeft het woord.

De heer **Rik Daems** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik zal een aantal bedenkingen bij het antwoord van de minister behouden voor de ongetwijfeld zeer interessante bespreking in plenaire vergadering van de motie van aanbeveling die ik zal indienen.

Mijnheer de minister, het hele mobiliteitsvraagstuk zal zeker niet worden opgelost door de vervanging van een accijnscompenserende belasting door een accijns op diesel. Een dergelijke maatregel betekent nauwelijks een verschuiving van de doelgroep. Wat verandert men uiteindelijk hierdoor ? Het enige dat men kan beïnvloeden, is het antwoord op de vraag of men al dan niet kiest voor diesel.

U hebt verwezen naar de plaats die België fiscaal inneemt ten opzichte van andere landen van Europa. Welnu, als die redenering klopt, moet de regering onmiddellijk 300 miljard belastingen afschaffen, zodat wij inderdaad op hetzelfde niveau als de andere landen staan. Dus, dat argument houdt volstrekt geen steek.

Voorts meent u het mobiliteitsprobleem te kunnen aanpakken door bijvoorbeeld de kostprijs van het gemeenschappelijk vervoer te verlagen. Maar dat kan alleen als aan twee voorwaarden is voldaan. Ten eerste, moet iedereen gemeenschappelijk vervoer ter beschikking hebben, wat vandaag niet het geval is. U voert bijgevolg met die redenering een aberrante discriminatie in. Ten tweede, moet een verlaging van de accijnzen worden doorgerekend in een verlaging van de prijzen, wat ik niet direct zie gebeuren, gelet op de situatie van ons openbaar vervoer.

Ik heb voldoende argumenten om u alsnog tijdens de discussie in plenaire vergadering ertoe aan te zetten uw persoonlijk initiatief nogmaals te onderzoeken. Hoewel de commissie beseft dat het mobiliteits- en milieuvraagstuk fiscale aspecten heeft, zijn er te veel redenen die indruisen tegen uw doelstelling, mijnheer de minister. Ik kijk alvast uit naar de bedenkingen die de collega's van deze commissie in plenaire vergadering in het debat over mijn motie van aanbeveling zullen aanbrengen.

De **voorzitter** : De heer Hugo Olaerts heeft het woord.

De heer **Hugo Olaerts** (VU) : Mijnheer de voorzitter, ik heb vier bedenkingen bij het antwoord van minister Viseur.

Ten eerste, ik vind de door de minister voorgestelde oplossing zeer ingewikkeld en ben er dus geen voorstander van.

Ten tweede, ruim drie jaar geleden heb ik voormalig minister van Financiën, de heer Maystadt, gevraagd om een fiscale oplossing voor het carpoolen te onderzoeken. Die vraag werd nog steeds niet beantwoord, waaruit ik afleid dat de regering deze problematiek niet ter harte neemt, hoewel het toch gedeeltelijk een oplossing kan bieden voor de mobiliteitsproblemen.

Ten derde, lijkt mij dit voorstel slechts sleutelen in de marge aan een ingewikkeld systeem om de accijnzen te verlagen - daar komt de voorgestelde maatregel op neer -, terwijl de regering onwillig blijft om de fiscale vrijstelling voor de onkosten van een abonnement voor het openbaar vervoer te verhogen, die thans nog steeds amper 10 000 frank of iets meer bedraagt. Nochtans zou een dergelijke maatregel veel efficiënter zijn.

Ten slotte moet ik de heer Daems gelijk geven. Ik kan daarvan als Limburger meespreken : hoe wil men, als er niet eens een treinverbinding ter beschikking is, dat de burger de trein neemt en zijn gedrag aanpast om het mobiliteitsprobleem aan te pakken.

De **voorzitter** : De heer Yves Leterme heeft het woord.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik heb toch nog enkele aanvullingen. Het siert de minister dat hij het debat inzake de mobiliteitsproblemen in ons land niet uit de weg gaat, al moet ik daaraan toevoegen dat deze problemen zich uitstrekken over heel West-Europa. Ik meen te hebben begrepen dat het gaat om een persoonlijk denkspoor dat wordt ingebracht in het debat dat in de toekomst zal worden gevoerd. Dit moet op dezelfde manier worden beschouwd als de vele persoonlijke bijdragen die onder meer ook door de minister van Vervoer de laatste weken werden geleverd. Het is juist dat wij hoe dan ook moeten evolueren naar een variabilisering van de kostprijs van de mobiliteit en meer bepaald de individuele aanrekening van die variabele kostprijs. Dat is onvermijdelijk. Daarnaast moeten wij er ons voor hoeden met een aantal maatregelen asociale effecten te kweken. Dit betreft dan zowel vervoersarme bevolkingsgroepen als minder vermogende bevolkingsgroepen. Hoe dan ook zal iedereen het met mij eens zijn dat het mobiliteitsdebat en de daaruit voortvloeiende oplossingen globaal zullen moeten zijn. Dit zal moeten worden voorgelegd als een globaal pakket van maatregelen. De vraag is of deze periode het uitgelezen tijdstip is om het debat over dit globale pakket te voeren,

om dit belangrijke vraagstuk op te lossen. Ik neem akte van het feit dat de minister enkele persoonlijke denkwegen heeft geopend, maar verder dan dat stadium gaan zij niet.

Le **président** : La parole est au ministre.

M. **Viseur**, ministre : Ce problème va s'imposer, sur le plan de l'organisation de notre société, de façon importante et plus rapidement qu'on le croit. Chaque augmentation de 10% du rapport nombre de véhicules/nombre de km parcourus entraîne une augmentation des files de 40%. Si on ne fait rien, dans dix ans, nous aurons un bouchon permanent entre Amsterdam et Bruxelles.

De plus, il est totalement impossible de prévoir la durée d'un trajet. Je suis allé à La Haye il y a quelques jours. Je devais y être à 9 h 30 et je suis parti à 6 h. Je n'ai pas eu de problème à l'aller, mais au retour, la durée du trajet a été nettement plus importante.

Par ailleurs, personne n'a de solution miracle. Celle-ci ne peut être uniquement fiscale. Il faut en faire un large débat de société. Mais on n'arrivera pas à une solution si on n'intègre pas la fiscalité dans le débat global -la fiscalité, c'est aussi les avantages qui en résultent. Nous ne disposons pas, comme aux Etats-Unis, d'un espace tel que nous puissions envisager des autoroutes à 8, 10 ou 12 bandes de circulation comme c'est le cas à Los Angeles. Nous devons trouver des solutions particulières à l'Europe et chacun doit apporter sa pierre à l'édifice.

De **voorzitter** : Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Rik Daems en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellatie van de heer Rik Daems

en het antwoord van de minister van Financiën, - stelt dat een verhoging van accijns op diesel noch inzake milieu, noch inzake mobiliteit enige benefieke resultaten kan bieden;

- stelt dat de regering voornoemde verhoging niet kan doorvoeren."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Rik Daems et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu l'interpellation de M. Rik Daems

et la réponse du ministre des Finances, - considère qu'une augmentation de l'accise sur le gas-oil routier n'aurait pas d'effets bénéfiques pour l'environnement ni pour la mobilité;

- estime que le gouvernement ne peut procéder à une telle augmentation."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Yves Leterme en Robert Meureau.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Yves Leterme et Robert Meureau.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Interpellatie van de heer Rik Daems tot de eerste minister over "het standpunt van de regering ten opzichte van de hangende wetsvoorstellen met betrekking tot de grensarbeiders" (nr. 2222)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Financiën)

Interpellation de M. Rik Daems au premier ministre sur "le point de vue du gouvernement au sujet des propositions de loi à l'examen concernant les travailleurs frontaliers" (n° 2222)

(La réponse sera donnée par le ministre des Finances)

De **voorzitter** : De heer Rik Daems heeft het woord.

De heer **Rik Daems** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, iedereen kent mijn bedoelingen terzake en ik zal dus extreem kort zijn.

Ik heb, samen met u en een aantal collega's, een bijzonder boeiende vergadering van de commissie voor de Financiën meegemaakt over de problematiek van het inkomensverlies van grensarbeiders, voortvloeiend uit discriminaties inzake sociale zekerheid en fiscaliteit in de diverse werk- en woonlanden.

Tijdens deze legislatuur hebben verscheidene collega's hun bezorgdheid omtrent deze problematiek geuit. Het is normaal dat bepaalde collega's, die in grensgebieden wonen, gevoelig zijn voor deze problematiek en terzake initiatieven hebben genomen. Er werd onder meer voorgesteld om via fiscale weg, bij voorbeeld door het belastingkrediet, dit probleem op te lossen.

De regering heeft een werkgroep belast met een onderzoek in dat verband. Uit het verslag dat door deze werkgroep werd ingediend, kunnen we alleen onthouden dat de regering terzake geen standpunt heeft ingenomen dat tot een oplossing kan leiden. Eigenlijk is het nog erger : de twee betrokken ministers wijzen elkaar als verantwoordelijke aan. Mevrouw De Galan vindt dat, na de oprichting van een compensatiefonds binnen de sociale zekerheid, elk ander initiatief dat met de koopkracht van grensarbeiders te maken heeft, moet worden gezocht in de fiscaliteit. De minister van Financiën heeft, meen ik, negen redenen uitvoerig uiteengezet om te zeggen dat hij wel graag iets wil veranderen, maar dat hij dit niet kan.

In die context, gegeven het feit dat ik heb begrepen dat er duidelijk een wil bestaat in het parlement om die problematiek wél aan te pakken en op te lossen en ten einde de collega's te ondersteunen in hun godsvrucht om dit te bekomen, zal ik een gemotiveerde motie indienen, zodat dit debat in de plenaire vergadering kan worden gehouden en de collega's de gelegenheid krijgen om buiten de beslotenheid van deze vier muren een gepast signaal aan de regering te geven. Het zou mij natuurlijk genoegen doen mocht de minister vandaag plots meedelen dat hij een oplossing heeft.

Ik hoop in elk geval dat de regering begrijpt dat het onze bedoeling en wens is om nog tijdens deze legislatuur, zo mogelijk binnen de context van de budgetcontrole, deze problemen op te lossen.

Dat is mijn vraag. Wat mij betreft, kan het antwoord kort zijn. U kunt antwoorden dat het in orde is, geheel of gedeeltelijk. In dit laatste geval, of als het helemaal niet in orde is, zal ik een motie indienen. Ik wacht dan met ongeduld op de reacties van de collega's.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Viseur**, minister van Financiën : Mijnheer de voorzitter, zoals uiteengezet in de vergadering van de commissie voor de Financiën en de Begroting op 19 januari 1999, is een fiscale oplossing voor het probleem van het verlies aan koopkracht van de grensarbeiders niet aangewezen. Uit de replieken van de commissieleden kon worden afgeleid dat zij een sociale oplossing kunnen aanvaarden, voor zover er nog tijdens deze legislatuur maatregelen terzake worden genomen. In dat verband kan ik bevestigen dat dit dossier door de regering opnieuw zal

worden besproken tijdens de eerstkomende budgetcontrole. Het sociale model is voor de regering de oplossing.

Si la hauteur du montant qui sera consacré aux mesures de correction, à travers cette solution sociale, sera déterminée en fonction de la marge budgétaire dont nous disposerons, une intervention est prévue à court terme, sous cette législature et au moment du contrôle budgétaire, pour apporter un début de solution au problème.

La seule question restant à examiner est l'ampleur des montants qui seront dégagés budgétairement, mais non à charge du budget global de la sécurité sociale, pour aboutir à cette solution.

De **voorzitter** : De heer Rik Daems heeft het woord.

De heer **Rik Daems** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit antwoord is gelijkluidend met wat wij reeds eerder hebben vernomen en voldoet volgens mij niet aan de wens van de meerderheid van deze commissie. Opnieuw hoor ik dat de orde van grootte van de operatie moet worden bekeken en dat dit in functie wordt gesteld van andere variabelen. Eveneens hoor ik zeggen dat een begin van oplossing misschien mogelijk is in de context van de budgetcontrole. Mag ik u eraan herinneren dat het parlement na de budgetcontrole niet meer beschikt over enig middel om hieraan iets te doen, omdat dit het ogenblik van ontbinding van het parlement zal zijn. Ik denk trouwens dat wij de budgetcontrole zelfs niet meer zullen kunnen bespreken in het parlement. Dit hangt af van de regering.

De **voorzitter** : Ik heb begrepen dat de aanpassing van de begroting einde februari 1999 zal plaatsvinden, zodat wij hierover in maart nog kunnen debatteren.

De heer **Rik Daems** (VLD) : Dat zullen wij hoe dan ook moeten afwachten. Ik wil dat risico echter niet lopen en pleit ervoor om voorafgaandelijk het parlement duidelijk stelling te laten nemen. Dit dossier hoeft daarom niet partijpolitiek te worden benaderd in het kader van meerderheid en oppositie. Vanuit die context zal ik een motie van aanbeveling indienen waardoor zowel parlement als regering in duidelijke bewoordingen kunnen aantonen wat zij eigenlijk wensen.

De **voorzitter** : De heer Yves Leterme heeft het woord.

De heer **Yves Leterme** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, gelet op mijn betrokkenheid bij het dossier, net zoals collega's als de heren Arens en Brouns om maar die te noemen, wil ik hieraan toch enkele opmerkingen toevoegen.

Ten eerste, mijnheer Daems, het gepaste signaal waarover u het hebt en dat u met uw motie van aanbeveling wil uitlokken, werd volgens ons reeds op verschillende momenten zeer duidelijk aan de regering gegeven. Dit gebeurde niet enkel op 19 januari 1999 maar ook eerder, op ogenblikken waarop de VLD niet bepaald schitterde door haar aanwezigheid in de commissie. Ik denk onder meer aan de begrotingsbeprekingen in deze commissie.

Ten tweede, er zijn signalen geweest en de regering heeft die ook ontvangen. Ik wil de minister trouwens bedanken voor de manier waarop de laatste weken alle indieners van wetsvoorstellen terzake betrokken werden bij de gedachtewisseling in de schoot van de regering, die blijkbaar sinds 19 januari 1999 plaatsvond. Ik wijs erop dat, op de heer Duquesne na, het hier telkens leden van de meerderheid betreft.

Ten derde, de regering heeft dus duidelijk akte genomen van het feit dat wij niet alleen vragen dat wordt besproken wat mogelijk is in de sector van de grensarbeiders, maar ook dat daadwerkelijk maatregelen worden genomen. Gelet op de budgettaire consequenties, kan dit het best gebeuren naar aanleiding van de begrotingscontrole. Een bespreking alleen zal dan echter niet volstaan; er moeten maatregelen genomen worden.

Ten vierde, het parlement mag niet blind zijn voor het feit dat wij in de Frans-Belgische situatie over een belangrijke hefboom beschikken. Artikel 11.2c van het dubbelbelastingsverdrag van 1964 geldt nog steeds. De schrapping of de eenduidige interpretatie die nu werd overeengekomen onder ambtenaren van Franse en Belgische delegaties, behoeft dus op de ene of andere manier nog een ratificatie van het parlement. Voor ons is het duidelijk dat deze ratificatie er niet komt zolang er geen oplossing ten gronde werd gevonden. Ik hoop dat de andere partijen ons hierin zullen volgen.

Ten slotte, wat deze oplossing ten gronde betreft ben ik bereid me te laten overtuigen door de argumentatie die de voorkeur geeft aan een sociale in de plaats van een fiscale oplossing, dit omwille van fiscaal-technische en legistieke problemen die de regering als onoverkomelijk naar voren schuift. Mijnheer de minister, deze sociale oplossing zal toch achterhinkelen op de evoluerende realiteit die van land tot land verschilt. De fiscale oplossing zou het voordeel bieden van een transparante en eenduidige regeling.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij zijn het ermee eens dat de maatregelen zeer dringend zijn. We hebben echter vertrouwen in de regering om dit probleem dat we sinds lang aankaarten, uiteindelijk op te lossen.

De **voorzitter** : De heer Hugo Olaerts heeft het woord.

De heer **Hugo Olaerts** (VU) : Mijnheer de voorzitter, de regering heeft gekozen voor een sociale oplossing. Het is belangrijk dat er eindelijk een keuze wordt gemaakt, al was ik voorstander van een fiscale oplossing.

Het dossier wordt wel andermaal verschoven naar de begrotingscontrole. Ik herhaal dat dit zeer laat is. Deze problematiek werd al gesignaleerd vóór de vorige verkiezingen in 1995. De discriminaties zijn ondertussen alleen maar scherper geworden.

Tot op welke hoogte zal er een oplossing worden uitgewerkt ? Het zou toch beter zijn dat er nu al maatregelen werden ontwikkeld en dat er uitsluitsel werd gegeven over de praktische haalbaarheid bij de budgetcontrole ? Een aangepast wetsontwerp of een aanpassing van het bestaande ontwerp, waarbij wordt onderzocht in welke mate men tot compensatie kan overgaan, is toch aangewezen ?

De **voorzitter** : Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Rik Daems en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellatie van de heer Rik Daems

en het antwoord van de minister van Financiën, - stelt dat de discriminaties ten aanzien van Belgische grensarbeiders voor het einde van de legislatuur moeten worden teniet gedaan;

- dringt met aandrang aan dat de regering alle maatregelen neemt om voor het einde van de legislatuur het opheffen van voornoemde discriminaties mogelijk te maken."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Rik Daems et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu l'interpellation de M. Rik Daems

et la réponse du ministre des Finances, - considère qu'il doit être mis un terme, avant la fin de la présente législature, à la discrimination dont sont victimes les travailleurs frontaliers belges;

- demande instamment au gouvernement de prendre toutes les mesures de nature à permettre de mettre un terme aux principales discriminations avant la fin de la législature."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Yves Leterme en Robert Meureau.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Yves Leterme et Robert Meureau.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Question orale de M. Robert Meureau au ministre des Finances sur "les pratiques frauduleuses commises par des conservateurs des hypothèques" (n° 1896)

Mondelinge vraag van de heer Robert Meureau aan de minister van Financiën over "de frauduleuze praktijken van hypotheekbewaarders" (nr. 1896)

Le **président** : La parole est à M. Robert Meureau.

M. **Robert Meureau** (PS) : Monsieur le président, monsieur le ministre, les révélations parues dans la presse en ce qui concerne une majorité de conservateurs des hypothèques ont eu le mérite de faire apparaître certaines pratiques frauduleuses dans le chef de ceux-ci. A titre informatif, j'en citerai trois :

- attribution de salaires à des personnes non existantes;

- tarification des salaires des conservateurs au-delà de ce qu'autorise la loi;

- utilisation d'un compte privé au lieu d'un compte professionnel.

Il me paraît important de pouvoir dissiper l'émoi et la méfiance que de telles informations peuvent susciter au sein de la population. Plusieurs questions se posent.

Quel volume représentent ces infractions au sein de cette profession ? Quelle est leur fréquence ?

Quelle attitude comptez-vous adopter à l'égard de celles-ci ainsi qu'à l'égard de leurs auteurs ?

Peut-on les qualifier de faux et d'usage de faux ?

Par ailleurs, selon certaines informations, ces pratiques seraient connues de longue date par l'administration. Il semblerait également que l'ISI ait ouvert un dossier à cet égard et un audit aurait confirmé les pratiques aujourd'hui dénoncées.

Ces informations sont-elles exactes ? Dans l'affirmative, quelle suite comptez-vous leur donner ? Pourquoi, dans ce cas, n'a-t-on pas donné suite plus tôt ?

Le **président** : La parole est au ministre.

M. **Viseur**, ministre des Finances : Monsieur le président, les informations parues dans la presse et relatives à diverses irrégularités au niveau des conservations des hypothèques, notamment l'attribution de salaires à des personnes fictives, la tarification de salaires supérieurs à ceux prévus par la loi ainsi que l'utilisation d'un compte privé à la place d'un compte professionnel par quelques conservateurs des hypothèques, sont confirmées par un audit auquel on a fait procéder.

Les premiers éléments de l'enquête ouverte par la cellule d'audit interne, début 1997, à l'instigation de l'administrateur général des impôts, ont immédiatement incité mon prédécesseur à introduire une plainte en justice à charge des conservateurs concernés et ce, notamment pour faux et usage de faux.

Lorsque l'audit définitif m'est parvenu, fin 1998, j'ai confirmé cette plainte en transmettant l'ensemble du dossier au parquet, afin que les poursuites soient engagées. Il est incontestable que parmi les infractions qui devraient pouvoir être retenues, figurent le faux et l'usage de faux ainsi que le détournement et, dans certains cas, le délit grave de coalition de fonctionnaires. En effet, certaines décisions semblent parfois avoir été prises par un concert de fonctionnaires se réunissant pour fixer entre autres une tarification supérieure à celle prévue.

L'ISI et l'administration des Contributions directes ont, par ailleurs, été chargées par mon prédécesseur d'examiner l'aspect fiscal du dossier, des montants n'ayant pas été déclarés. Dès à présent, des redressements ont déjà été effectués ou sont en cours.

Un dossier disciplinaire a également été ouvert à charge des 48 conservateurs des hypothèques par le directeur de la TVA, de l'Enregistrement et des Domaines. Cela ne signifie nullement que l'on préjuge de leur culpabilité mais, hormis la 49ème conservation, qui s'occupe des bateaux et de sujets très spéciaux, des irrégularités ont été relevées dans les 48 conservations. Certaines sont antérieures à l'entrée en fonction des actuels conservateurs, mais il était utile que la procédure disciplinaire soit menée à l'égard de ces 48 conservateurs, afin de pouvoir vérifier l'état actuel des pratiques dans les conservations, notamment des pratiques depuis que certaines successions ont eu lieu. Aussi a-t-on voulu étendre la procédure disciplinaire à l'ensemble des conservations.

J'ai donné ordre à mon administration de clôturer l'enquête le plus rapidement possible et de me soumettre un premier rapport disciplinaire, la cellule d'audit n'ayant pour compétence que la vérification de situations de fait : entre le rapport intermédiaire et le rapport définitif, elle a contrôlé que les faits étaient avérés. La procédure disciplinaire a consisté en l'audition préalable du conservateur et, le cas échéant, de témoins par le directeur régional de l'enregistrement et des domaines.

Le procès-verbal d'audition, remis au conservateur contre accusé de réception ou par envoi recommandé à la poste, dûment visé par l'intéressé, doit être renvoyé dans les sept jours calendrier, éventuellement accompagné d'une note écrite reprenant les objections soulevées.

Dans les cinq jours qui suivent la restitution du procès-verbal, le directeur régional est appelé à notifier à l'intéressé la peine disciplinaire qu'il entend proposer ou son intention de ne pas poursuivre, tout en transmettant la proposition au collège des chefs de service.

J'ai demandé que cette première partie de la procédure disciplinaire soit achevée pour le 5 février 1999. Ainsi, le collège des chefs de service devra être en possession des trois éléments : auditions, réactions et propositions de sanction ou de non-poursuite.

Après le 5 février, le collège des chefs de service devra convoquer dans les cinq jours calendrier chaque conservateur pour lui préciser le lieu et le délai dans lequel le dossier disciplinaire pourra être consulté; ce délai doit débuter au moins sept jours avant la date de l'audience disciplinaire fixée.

L'audition par le collège des chefs de service doit avoir lieu entre le vingtième et le trentième jour calendrier qui suit sa

saisine, après le 5 février. Bien évidemment, l'intéressé peut se faire assister par une personne de son choix, étant entendu que celle-ci ne peut faire partie du collège.

Dans les deux mois de la saisine du collège des chefs de service, celui-ci formulera la proposition définitive et la notifiera au conservateur dans les dix jours calendrier. Cette proposition devra être motivée.

Dans les dix jours qui suivent la notification de la proposition définitive, l'intéressé peut introduire un recours contre la proposition définitive devant la chambre de recours interdépartementale. Il peut y comparaître en personne et peut se faire assister d'une personne de son choix, laquelle ne peut faire partie de la chambre de recours. Dans les quinze jours de l'introduction du recours, il peut consulter son dossier disciplinaire pour autant qu'il ait fait part de cette intention.

Ensuite, la décision définitive est prise par le ministre et notifiée à l'intéressé par lettre recommandée. Seule cette notification fait courir le délai prévu pour l'introduction du recours en annulation devant le Conseil d'Etat.

J'ai insisté pour que cette procédure disciplinaire soit clôturée dans les meilleurs délais et que les propositions de peine disciplinaire, lesquelles vont du rappel à l'ordre à la révocation, me soient soumises aussi rapidement que possible.

Voilà pour le côté disciplinaire dont les divers volets devraient être déclenchés à partir du 5 février, date initiale.

Par ailleurs, sur le plan pénal, la justice a en sa possession un rapport d'audit complet; je transmettrai les auditions disciplinaires dès que nécessaire. Dans ce rapport d'audit, conservation par conservation, la justice possède ainsi l'énoncé des faits relevés qui peuvent déclencher la procédure pénale à l'égard du conservateur actuel mais aussi du conservateur précédent et d'autres personnes impliquées. A ce niveau, je ne détiens aucune responsabilité.

Troisième volet : dans le chef du contrôle des conservations, cette affaire a révélé un certain nombre de manquements, car de telles situations n'auraient pas dû échapper aux contrôles. J'ai donc demandé à l'administration centrale, d'une part, d'effectuer une analyse éventuellement disciplinaire de la responsabilité des contrôleurs et, d'autre part, de me soumettre des propositions précises pour le 15 février, après les procédures disciplinaires initiales.

J'ai d'ailleurs indiqué la voie en disant qu'il est indispensable que le service d'inspection soit totalement indépendant de la gestion des conservations des hypothèques. Par exemple, il n'est pas bon qu'une personne appelée à remplacer le conservateur des hypothèques en cas d'absence soit chargée du contrôle, vu qu'elle serait directement impliquée.

J'ai donc suggéré que l'inspection soit exercée, non plus par les directions régionales de l'enregistrement pour des raisons d'incompatibilité, mais plutôt par les directeurs régionaux de la TVA.

Enfin, j'ai demandé à mon administration de préparer, pour la fin février, un projet de loi visant à la réintégration des conservations des hypothèques au sein de l'administration. C'est en fait la solution que je préconisais depuis plusieurs mois. Il s'agit en effet d'une administration d'Etat qui est gérée depuis la loi de Ventose comme si c'étaient des fermiers généraux. Je pense que le service qui est rendu peut parfaitement l'être par une administration d'Etat, par des fonctionnaires et non plus des employés des conservations.

J'ai donc demandé que l'avant-projet de loi soit terminé pour la fin du mois de février, de telle sorte que je puisse rapidement le soumettre au Conseil des ministres, ainsi qu'au Conseil d'Etat et enfin au parlement. Il est en effet dans l'intérêt de tous, et particulièrement de l'Etat, que l'on ne puisse pas continuer à penser qu'un service public, exercé par des fonctionnaires de l'Etat, puisse connaître les dérives décrites dans l'audit.

Le **président** : La parole est à M. Robert Meureau.

M. **Robert Meureau** (PS) : Monsieur le président, je remercie le ministre de sa réponse. Je souhaiterais lui poser une question complémentaire : est-il certain que seul l'Etat ait été floué dans cette affaire ou des personnes privées l'ont-elles été également ? Dans l'affirmative, quelles mesures seraient prises pour les indemniser ?

Par ailleurs, je suis heureux de constater qu'à présent, on agit avec rapidité. Je regrette toutefois qu'il n'en soit ainsi que depuis que l'affaire a été rendue publique. Vous disiez vous-même que l'audit interne a débuté en 1997. Or, le résultat ne vous est parvenu qu'à la fin 1998. Dès lors, on peut s'interroger sur la lenteur avec laquelle cet audit a été réalisé car certains autres audits ont été terminés plus rapidement.

M. **Viseur**, ministre : A votre première question, je précise que l'Etat n'a pas été le seul à être lésé. Mon jugement sur cette affaire est précisément sévère dans la mesure où la confiance en l'Etat a été trompée. Les tarifs à appliquer étaient précisés par arrêté royal. Pourtant, avec l'accord tacite d'autres officiers ministériels - reconnaissons-le -, des citoyens ont été amenés à payer des sommes plus élevées que le tarif prévu. J'estime que cette situation constitue une atteinte à la dignité de l'Etat. Actuellement, nous cherchons des solutions en vue d'indemniser les personnes lésées.

J'en arrive à votre deuxième remarque sur la lenteur de l'audit. J'ai commandé cet audit à la fin 1997, à la suite d'une ou deux plaintes parvenues à l'administration. Pour réaliser cet audit, il a fallu affronter beaucoup de résistances. On m'a d'ailleurs signalé que dans une conservation, les auditeurs n'ont même pas pu avoir accès aux documents. Malgré cela, l'audit a pu être réalisé sur une période d'un an. Pour chaque conservation, on a pu préciser des montants, la liste des tarifs et la liste des personnes bénéficiaires des salaires. On a notamment déterminé s'il s'agissait de mineurs ou de personnes non soumises à l'impôt.

Le travail d'investigation a été énorme. Nous avons choisi de le faire d'abord de manière interne.

Il existait une autre solution, beaucoup plus simple, consistant à déposer plainte. Je ne sais pas si ce que j'ai lu dans la presse est exact, mais il semblerait que le parquet ne retrouvait pas la plainte. Or, le rapport d'audit se compose de deux volumes de trois cents pages chacun. De plus, le parquet ne savait pas de quoi il s'agissait ni ce qu'il allait faire.

Notre souci a donc été d'éviter que des preuves disparaissent. Et quand je vois la lenteur avec laquelle la justice semble réagir, je me félicite que nous ayons réussi à vérifier un certain nombre de faits par une intervention interne.

Par ailleurs, dès que j'ai été mis en possession de ces éléments, c'est-à-dire au mois de décembre, nous avons déclenché toute une série d'opérations, qui furent probablement à l'origine de l'indiscrétion qu'a connue ce cas. Les dossiers disciplinaires sont actuellement complets et sont prêts à être soumis aux instances disciplinaires. La date ultime pour ce faire est le 5 février prochain.

Ni dans le chef de mon prédécesseur, ni dans le mien, ni dans le chef de l'administrateur général des impôts - et ceci est tout à l'honneur de l'administration -, il n'a été à aucun

moment question de ne pas donner en temps utile et de façon aussi efficace que possible les suites nécessaires à cette affaire, et ce au regard de la gravité d'une telle situation.

Les solutions adoptées seront dès lors conformes au droit et aux règles disciplinaires. Il va sans dire que je ne veux pas qu'un excès de précipitation nuise aux procédures disciplinaires, par manque de respect des formes.

Je tiens à souligner que mon but n'est pas de viser le cas disciplinaire des personnes, mais des faits avérés à travers l'audit. Il n'est pas acceptable que pour quelque raison que ce soit, on puisse, dans un service public, considérer que la légitime confiance des usagers est accessoire et que l'on détermine soi-même ce qui est la rémunération normale ou la rémunération souhaitable des services prodigués.

Le **président** : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Question orale de M. Robert Meureau au ministre des Finances sur "le recrutement de nouveaux agents des douanes et accises à l'aéroport de Bierset" (n° 1897)

Mondelinge vraag van de heer Robert Meureau aan de minister van Financiën over "de aanwerving van nieuwe personeelsleden bij de douane en accijnzen voor de luchthaven van Bierset" (nr. 1897)

Le **président** : La parole est à M. Robert Meureau.

M. **Robert Meureau** (PS) : Monsieur le président, monsieur le ministre, ma question répond au souci de voir fonctionner un service de manière plus efficace.

Dans la troisième phase du plan pluriannuel, l'engagement de 23 agents de niveau 3 a été programmé pour faire face aux difficultés que rencontre le personnel des douanes à l'aéroport de Bierset. Cette procédure s'avère très longue au regard des nécessités qu'implique un contrôle douanier efficace. Sans solliciter une procédure dérogatoire pour l'engagement de douaniers, je souhaiterais savoir s'il n'est pas possible de trouver une solution dans l'attente des résultats des examens de recrutement afin de ne pas nuire au bon fonctionnement de la brigade de Bierset.

Mes questions sont donc les suivantes.

Peut-on connaître le délai dans lequel on peut espérer que la procédure de recrutement officielle aboutira ?

Si cela devait être long, ne pourrait-on, dans l'intervalle, envisager favorablement la solution suggérée par la direction régionale du personnel ? En effet, des personnes sont actuellement engagées sous statut précaire, dont les contrats viennent à échéance en mars. Ne pourrait-on les remplacer par du nouveau personnel contractuel en attendant la fin de la procédure officielle de recrutement ?

Le **président** : La parole est au ministre.

M. **Viseur**, ministre des Finances : Monsieur le président, ma réponse sera courte et positive.

Tout d'abord, une petite correction : il ne s'agit pas de 23 agents, mais bien de 24 agents de niveau 3. Par ailleurs, la demande d'autorisation est indépendante de la troisième phase du plan pluriannuel, qui ne vise qu'Anvers et Zaventem.

Le dossier a été introduit le 9 mars 1998 auprès des départements de la Fonction publique et du Budget en vue du contrôle administratif et budgétaire. Le dossier a fait l'objet d'un avis favorable lors des réunions bilatérales du personnel qui se sont tenues en avril et mai 1998.

Le 12 juin 1998, le Conseil des ministres a adopté la modification du cadre organique et, le 31 juillet, la Fonction publique a effectué le contrôle de conformité de ce cadre et approuvé la situation.

Le dossier m'est revenu le 8 janvier. La concertation syndicale s'est déroulée le 20 janvier et le projet d'arrêté royal me sera soumis incessamment pour signature, avant d'être proposé à la signature royale.

Voilà pour ce qui est de l'engagement statutaire. Comme un concours ou un examen n'est pas nécessaire puisqu'il y a des candidats, la consultation des candidats par le Secrétariat permanent au recrutement aura lieu immédiatement après, ce qui demandera probablement un certain temps parce qu'il s'agit d'une résidence administrative qui n'est pas très sollicitée.

En attendant la clôture de la procédure statutaire et pour ne pas pénaliser le fonctionnement des services, j'ai demandé que l'on envisage une transition entre le départ des stagiaires ONEM ou PEP actuellement en place et l'entrée en fonction des nouveaux statutaires, en sollicitant douze autorisations de recrutement d'agents contractuels pour une durée de six mois.

J'ai également demandé qu'on puisse y affecter les stagiaires qui terminent leur stage PEP ou ONEM et qui ont déjà acquis une certaine expérience pendant leur période de stage. Il serait souhaitable de prolonger leur contrat arrivant à échéance, pour qu'ils puissent faire la soudure et éventuellement poursuivre en qualité de contractuels.

J'ai écrit à mes collègues de la Fonction publique et du Budget, en sollicitant le bénéfice de l'urgence et en insistant sur une décision très rapide, en raison de la situation et de l'expérience des stagiaires sur place. J'attends cet accord dans les tout prochains jours et nous pourrons alors immédiatement confirmer, par voie contractuelle, la situation des stagiaires ONEM et PEP actuellement en place.

Le **président** : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Ordre des travaux
Regeling van de werkzaamheden

Le **président** : Les questions orales n°s 1898 et 1899 de M. Rudy Demotte sont reportées suite à l'absence de l'auteur.

A la demande du ministre des Finances, la question orale n° 1903 de M. Hugo Olaerts est reportée à une date ultérieure.

- La réunion publique de commission est levée à 16.10 heures.

- De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.10 uur.